

Analýza případů virové hepatitidy A (dg B15, VHA) – od roku 2018 do 29. 6. 2025* (do konce 26. kalendářního týdne)

Úvod

Šíření VHA ve vnímavé populaci pokračuje v ČR i v roce 2025; do 29. 6. 2025 bylo hlášeno již 764 případů onemocnění včetně sedmi úmrtí.

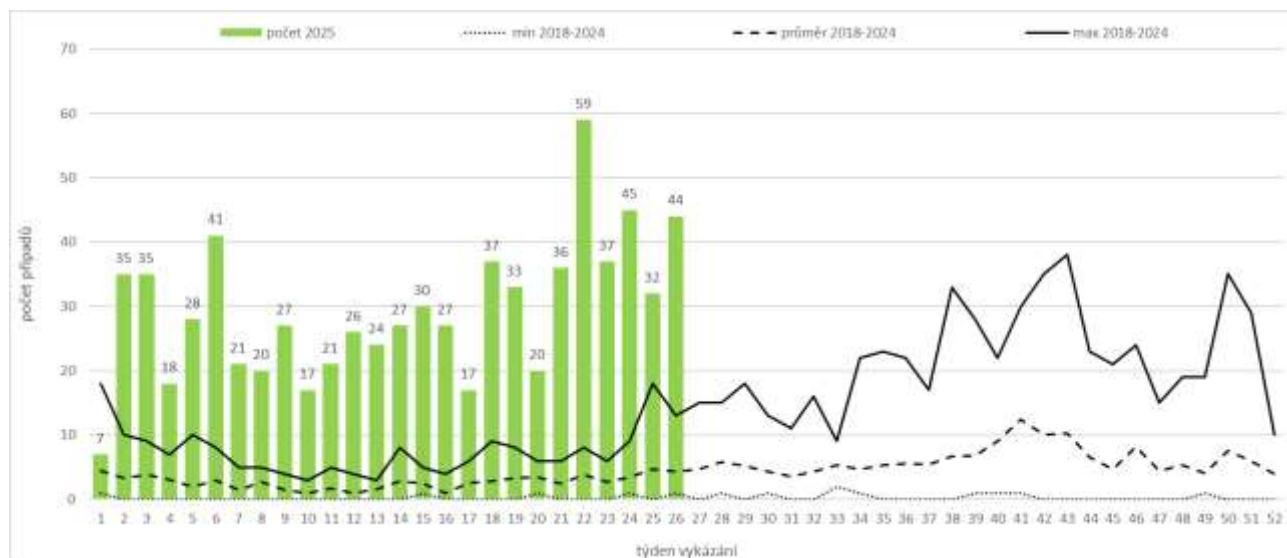
Poslední zvýšené výskyty virové hepatitidy A v České republice byly zaznamenány na konci 90. let a od té doby se výskyt onemocnění neustále snižoval. V populaci proto postupně narůstá počet vnímavých jedinců; tedy těch, kteří se s onemocněním dosud nesetkali nebo nejsou očkovaní a mají větší pravděpodobnost se při styku s infikovanou osobou nebo předměty nakazit. To dokazují lokální epidemie ve vnímavé populaci v posledních letech. V roce 2024 dosáhl počet potvrzených onemocnění virovou hepatitidou A v ČR celkem 636 případů, byla zaznamenána dvě úmrtí v souvislosti s onemocněním VHA. Případy byly zaznamenány ve všech krajích ČR a ve všech věkových skupinách.

VHA má dlouhou inkubační dobu (15-50 dní), období nakažlivosti začíná již ve druhé polovině inkubační doby, kdy je již virus přítomen ve stolici (1 až 2 týdny před začátkem onemocnění) a trvá 1 až 2 týdny po začátku onemocnění. Většina případů onemocnění může probíhat inaparentně (bezpříznakově). Současný stav prevalence infekce v populaci je tedy odhadován pouze z dat nahlášených symptomatických případů a jejich kontaktů v rámci epidemií. Případy v inkubační době a inaparentní případy tedy nejsou v ISIN (v informačním systému infekčních nemocí) obvykle zahrnuty.

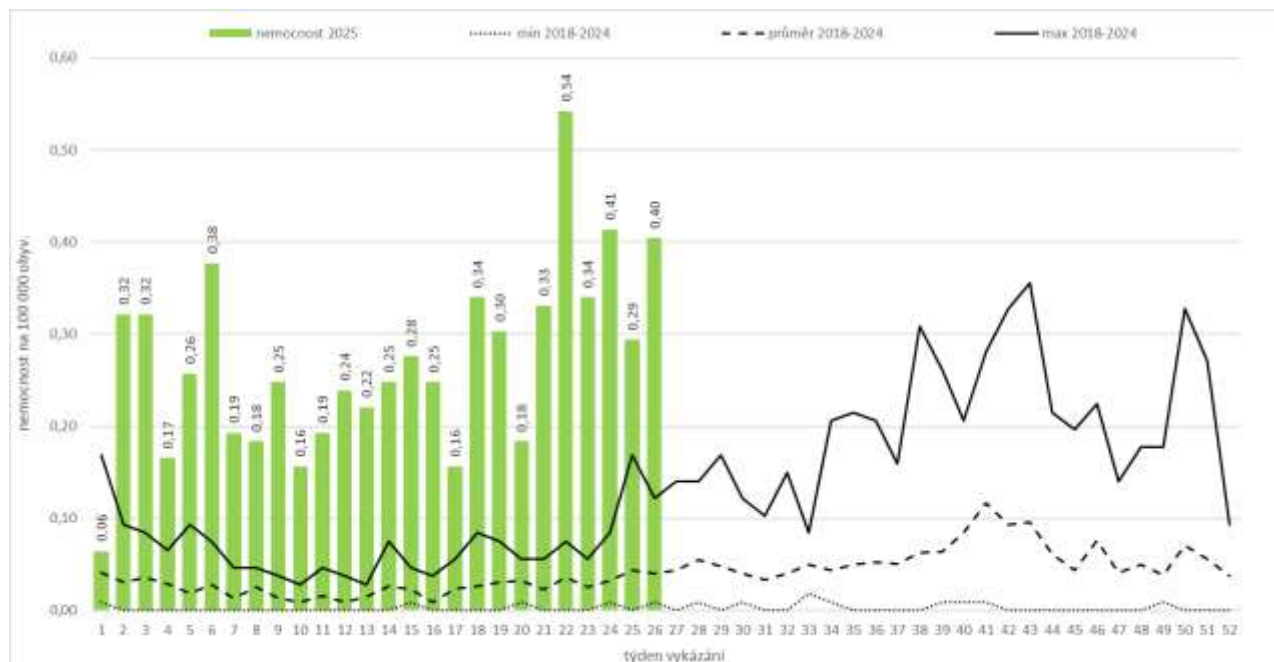
Souhrn

- celkem bylo v roce 2025* do konce 26. kalendářního týdne hlášeno 764 případů virové hepatitidy typu A, počty případů přesahují počty hlášených případů v předchozích letech, graf č. 1;
- vzhledem k dlouhé inkubační době VHA, došlo u řady nemocných k prvním projevům onemocnění již na začátku roku 2025, což znamená, že k expozici došlo již v roce 2024, počty případů VHA podle prvních příznaků ve 25. a 26. kalendářním týdnu výrazně poklesly, což může být dáno nastupujícími prázdninami a dobou dovolených, graf č. 3;
- nejvíce případů VHA v roce 2025* je hlášeno u osob ve věkové skupině 5 - 9 let, 35 - 39 let a 1 - 4 roky, graf č. 4;
- VHA onemocnělo již 6 dětí do 1 roku věku;
- nejvíce případů VHA v roce 2025* hlásí hl. m. Praha (230), kraj Středočeský (135) a Moravskoslezský (103);
- nejméně případů VHA v roce 2025* hlásí kraj Královéhradecký (4), Pardubický (6) a Plzeňský (8), tabulka č. 1 a kartogram č. 1.

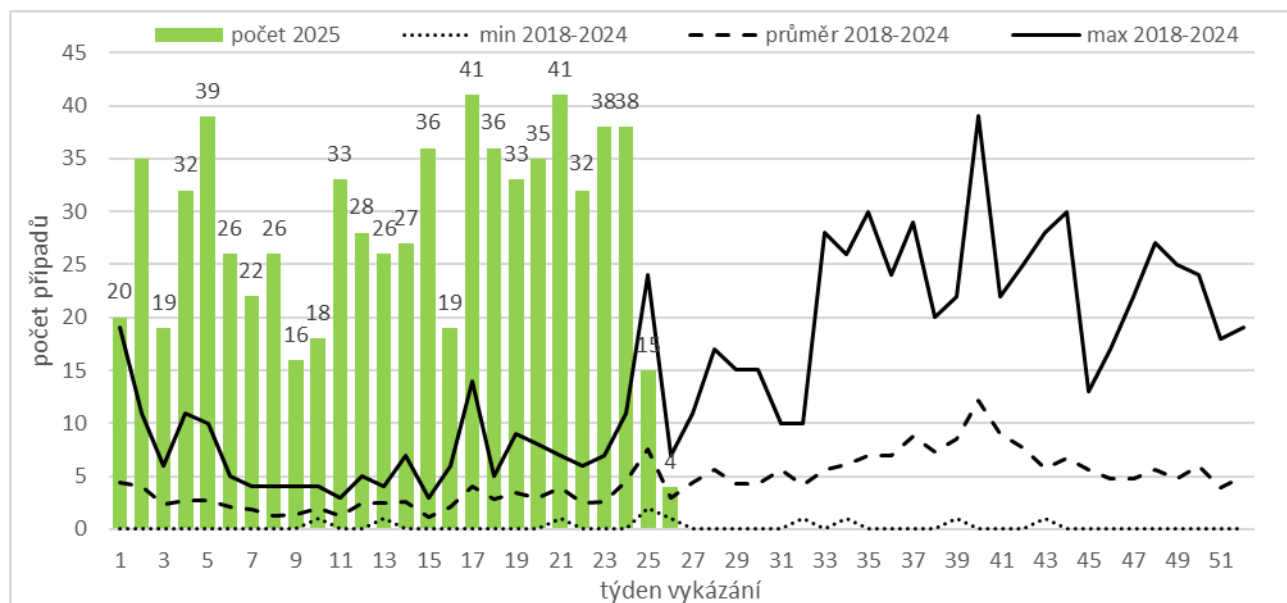
Graf č. 1 – VHA, ČR, počet případů podle týdne vykazání v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

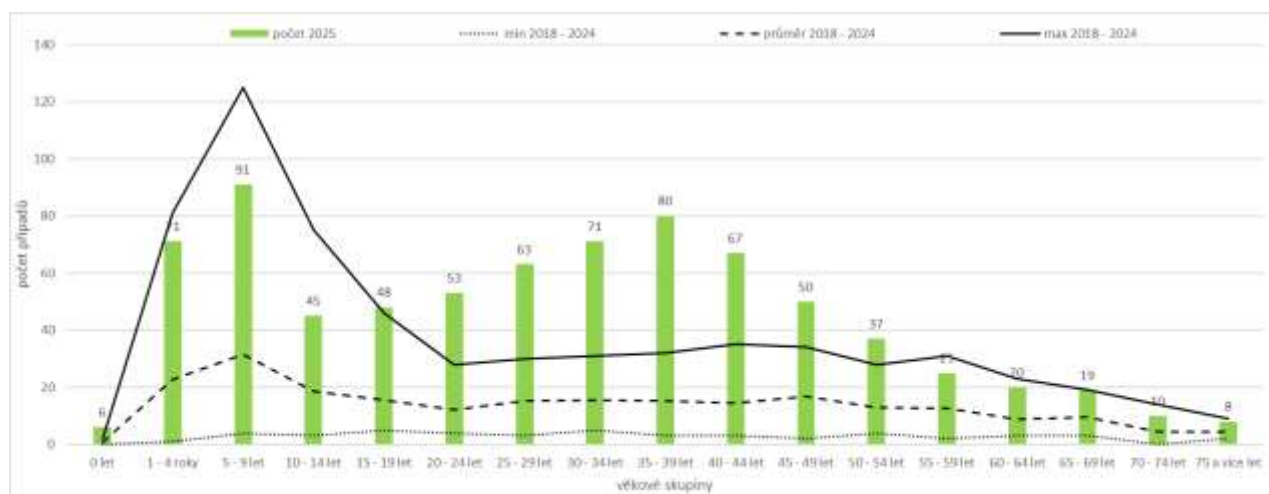
Graf č. 2 – VHA, ČR, nemocnost na 100 000 obyvatel podle týdne vykazání v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

Graf č. 3 – VHA, ČR, počet případů podle prvních příznaků v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

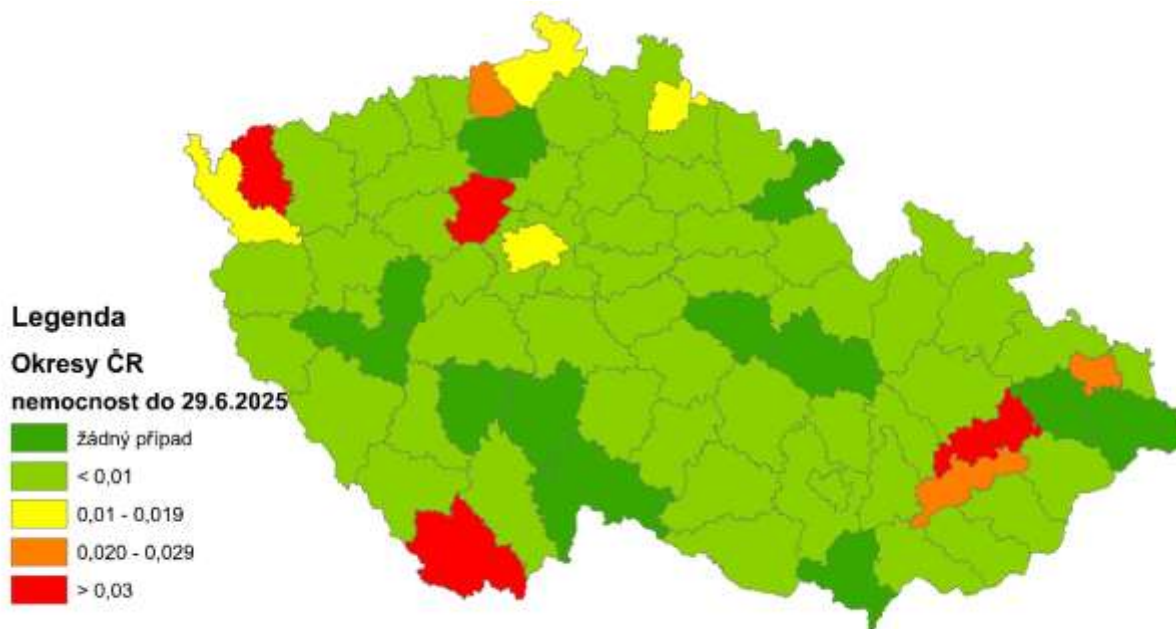
Graf č. 4 – VHA, ČR, počet případů podle věkových skupin v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

Tabulka č. 1 - VHA, ČR, počet případů v krajích a jednotlivých týdnech roku 2025* podle týdne vykazání

kraj týden	hl. m. Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Liberecký	Královo- hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko- slezský	CELKEM
1	0	1	0	1	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7
2	0	14	0	1	1	1	3	0	0	0	1	5	1	8	35
3	1	8	0	0	3	1	3	0	0	0	0	7	2	10	35
4	4	3	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	9	18
5	1	9	0	0	0	4	3	0	0	1	0	3	2	5	28
6	5	4	0	0	2	13	3	1	0	0	0	6	0	7	41
7	3	2	0	0	6	0	0	0	0	0	0	5	3	2	21
8	4	3	0	0	1	2	0	0	1	0	1	3	1	4	20
9	7	2	0	0	1	1	1	0	4	0	0	5	2	4	27
10	7	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	1	3	17
11	4	5	0	0	2	4	0	0	0	0	0	1	0	5	21
12	1	6	0	1	0	5	0	0	0	0	1	5	2	5	26
13	6	4	2	0	0	1	0	0	1	0	1	2	0	7	24
14	6	6	3	0	3	0	0	0	0	0	2	2	2	3	27
15	6	6	13	0	0	1	0	1	0	1	0	2	0	0	30
16	6	6	2	1	0	3	0	0	0	1	2	3	1	2	27
17	9	3	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	17
18	5	9	3	1	2	5	1	0	0	0	1	1	1	7	37
19	11	8	0	1	3	3	0	0	0	1	0	0	0	6	33
20	7	5	2	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	2	20
21	16	4	2	0	0	4	1	0	0	1	1	0	3	4	36
22	41	3	6	0	4	1	0	0	0	1	0	1	1	1	59
23	25	3	0	0	2	2	0	1	0	0	0	2	1	1	37
24	17	9	2	0	7	0	1	0	0	1	0	0	3	5	45
25	12	6	2	0	1	1	0	1	0	2	5	1	1	0	32
26	26	4	2	1	2	1	0	0	0	1	0	1	5	1	44

Kartogram č. 1 – VHA, ČR, kumulativní nemocnost na 100 000 obyvatel v jednotlivých okresech v roce 2025*

VHA hospitalizace a úmrtí

- Za měsíc červen nebylo hlášeno žádné další úmrtí; celkem bylo v roce 2025* hlášeno 7 úmrtí
 - Muž, 45 let, kraj Olomoucký, první příznaky 28.5.2025, úmrtí 29.5.2025, alkoholické jaterní selhání, srdeční zástava NS;
 - Muž, 74 let, kraj hl. m. Praha, první příznaky 6.3.2025, úmrtí 10.3.2025, jaterní selhání nasedající na jaterní cirhózu nejspíše toxonutritivní etiologie;
 - Muž, 55 let, kraj Středočeský, první příznaky 28.3.2025, úmrtí 3.4.2025, cirhóza jater;
 - Muž, 50 let, kraj hl. m. Praha, první příznaky 11.3.2025, úmrtí 15.3.2025, jaterní selhání;
 - Muž, 36 let, kraj hl. m. Praha, první příznaky 25.3.2025, úmrtí 30.3.2025, jaterní selhání při VHA a dekompenzaci chronické jaterní cirhózy;
 - Muž, 67 let, kraj Karlovarský, první příznaky 11.2.2025, úmrtí 27.2.2025, chronické onemocnění ledvin;
 - Muž, 60 let, kraj Moravskoslezský, první příznaky 8.1.2025, úmrtí 22.1.2025, akutní pankreatitida, selhání ledvin, šok;
- Z celkového počtu 764 případů hlášených v roce 2025* bylo 620 osob hospitalizováno na infekčním oddělení (81,2 %), dalších 44 osob v jiném zdravotnickém zařízení a 75 osob nebylo hospitalizováno;.

VHA v epidemiích a etniku

- z celkového počtu 764 vykázaných případů v roce 2025* bylo vykázáno 189 případů v rámci epidemických výskytů, což činí 24,7 % (v roce 2024 to bylo z 636 případů 308 v epidemiích - 48,4 %);
- v roce 2024 vzniklo 12 epidemických výskytů (4 byly ukončeny v roce 2024, 5 bylo ukončeno v roce 2025, 3 stále pokračují);
- v roce 2025* vzniklo dalších 5 epidemií (všechny pokračují);
 - ✓ v 17 epidemiích za rok 2024 a 2025 vykazuje nejvíce případů kraj Moravskoslezský (159 př. v roce 2024), Karlovarský (93 v roce 2024) a Středočeský (75 v roce 2024), další epidemie jsou menšího rozsahu;
- v epidemiích v roce 2024 bylo 57,6 % osob hlásících se k romskému etniku, v roce 2025* 31,2 %;

VHA rizikové skupiny

- Z celkového počtu 764 případů, vykázaných v roce 2025*, bylo 146x uvedeno rizikové chování (i více u jedné osoby); 88x užívání drog, 84x bezdomovectví, 17x výkon trestu

Závěr

Nejvíce případů VHA je registrováno v dětské populaci, ale šíření VHA probíhá i v populaci dospívajících a mladých dospělých s rizikovým chováním, především závislých na drogách, a u lidí bez domova. K přenosu nákazy dochází hlavně v důsledku špatných hygienických podmínek a nedodržování cílených protiepidemických opatření.

Počty hlášených případů také vzhledem k asymptomatickým průběhům onemocnění VHA pravděpodobně neodrážejí reálný stav.

Mezi klíčová preventivní opatření nadále patří očkování proti VHA, zajištění bezpečné pitné vody a hygienicky nezávadných potravin, stejně jako důsledné dodržování základních hygienických návyků, zejména pravidelného mytí rukou.

V České republice jsou k dispozici bezpečné a účinné očkovací látky (vakcíny) pro děti i dospělé. Základní ochrany je dosaženo po jedné injekčně podané dávce. K získání dlouhodobé ochrany proti infekcím způsobeným virem hepatitidy A je nutné přeočkování druhou dávkou, které se provádí za 6 – 18 měsíců po podání první dávky.

Zpracovali: Odd. epidemiologie infekčních nemocí SZÚ, Odd. biostatistiky SZÚ

** informace do data uvedeného v nadpise*

Zdroj:

- ISIN
- <https://szu.gov.cz/temata-zdravi-a-bezpecnosti/a-z-infekce/h/virove-hepatitidy-infekcni/hepatitidaa/chrante-se-pred-virovou-hepatitidou-a/>